

ΣΟΝΕΤΤΑ

9

Μέρες ποῦ θάτανε μ' ἐσέ μαγαριτάρια,
Χωρίς ἐσέ, μέσ τοῦ Καιροῦ τὰ βάρη πάνε,
Ψυχρὸς καὶ ἀνοφελήπτες, σάν τὰ λιθάριά,
Ποῦ μέσ τῆ θάλασσα μικρὰ παιδιὰ πετᾶνε !
Σάν προσπαθῶ μὲ ὑπομονὴ νὰ τὲς μετροῦσω,
'Απ' τὴ στιγμὴ ποῦ μ' ἐσφαξε τὸ ἔχε γειά σου
Μὲ πιάνει τρέλλα, καίθαροῦ πῶς πλεῖο νὰ ζῶσω,
Τοῦ κάκου ἐλπίζω σάν προτοῦ στὴν ἀγκα-
[λιά σου
Καὶ γονατίζω καὶ ῥωπῶ στὴν προσευχὴ μου,
"Αν εἶνε δίκιο στές ῥημιές νὰ τυραννιοῦμαι,
"Αν μιὰ ζωὴ ποῦ δὲν μπορῶ νὰ πῶ δική μου,
Πρέπει μέσα στὴν ἀβύσσο νὰ τὴν σκοποῦμε.
'Αλλοίμονο, καὶ νάχ' αὐτὴ τὴν πίκρα μόνος,
Νὰ ξέρω πῶς τὸ ταῖρι μου δὲν καίγει ὁ πόνος

10

Πηγαίνω στὴν ἀκρογιαλιά, κ' ἀπ' τὰ βουνά σου
"Ἐνα πικρὸ παράπονο τὸ κύμα φέρνει,
ποῦ μοῦ δηγᾶται θλιβερὰ τὰ βάσανά σου,
Καὶ σάν τὸ κύμα τὴ στερριά, τὸ νοῦ μου δέρνει,
Τὸ λυπηρὸ τραγοῦδι αὐτὸ δὲν λέγει πόθο,
Ποῦ μέσ τὰ φυλλοκάρδια μου δὲ βροῖσκει ταῖρι,
Τῶν τραγουδιῶν μου μέσα του τὴ λαύρα νοιώθω,
Καὶ λέγω, ποῖο τὴν ἐστειλε στὰ ξέν' ἀστέρι !
Κ' ἐν ἄλλο κύμα μοῦ μινᾶ πῶς στὴ ῥημιά σου
Κάθε καὶμὸ ποῦ δοῦψαλα τὸν ἔχεις ψάλει,
Πῶς σάν βαρὲν' ἢ ξενιτειὰ τὰ σωθικά σου,
Τὸν ἴδιο χύνεις στεναγμῶ στὸ περιγιάλι,
Πῶς εἰν' ἡρασιμὸν, σάν ἄθρονῶ ν' ἀναστενάξης,
Καὶ τὴν σφαγμένη μου καρδιά νὰ ξανασφάζης.

11

"Ἐστ' ἦταν κ' οἱ χαρὲς ζυγὲς καὶ ταιριασμένες,
Στὰ χρόνια τῆς ἀγάπης μας τῆς πρώτης πρώ-
[της,
Στὴ βρούσι ποῦ ζοῦν πέρδικες ζευγαρωμένες,
Καὶ πίνουνε τ' ἀθάνατο νερὸ τῆς νιότης.
'Ἐκεῖ, ποῦ τρέλλα καὶ χαρὰ μαζὶ χορεύουν,
Ποῦ ἢ Ἀγάπη κ' ἢ Μορφή τὲς στεφανώνουν,
Ποῦ λύπες ἂν ὀλόγυρα παραμονεύουν,
'Ακόμα μινδὲ φαίνονται, μινδὲ σμιόνουν.
Πάλι ἄς σοῦ ψάλω τὴ ζωὴ τὴν περασμένη,
"Ἄς κολυμβήσῃ πάλι ὁ νοῦς στὴν πρώτη χάρι,
"Ἄς χώνεται στὰ βάρη τῆς κ' ἄς ἀνεβαίνει
Κάθε φορὰ μὲ πλεῖο λαμπρὸ μαγαριτάρι.
"Ἄς πνίξω πάλι στὴ χαρὰ τὴν πίκρα τούτη,
Σάν τὸ φτωχὸ ποῦ τὰ παλιὰ θυμάται πλούτη.

12

"Ἦτανε βράδυ — δὲ κ' ἐκεῖ ἀνάβουν φῶτα,
Βγαίνει στὸ δρόμο ἡ γειτονιά καὶ συντυχαίνει,
Καὶ πάνω στὰ κατώφλια ἡ μιὰ τὴν ἄλλη ῥῶτα,
Τὶ θέλει ὁ νιὸς ποῦ στὴν αὐτὴ τῆς κόρης
[μπαίνει;
Μὰ σὺ, τὴ Μοῖρα ξέροντας ποῦ σὲ ἰκαρτέρει,

Κοντὰ στὴν θύρ' ἀτέλειωτες στιγμὲς μετροῦδες
Καί, σφίγγοντας τὰ στῆθια σου μὲ τ' ὄριο χέρι,
Μιὰ ταραγμένη ἀναπνοὴ μισοκρατοῦδες.
"Ἄχ ! πές μου, ἂν θὰ ξαναἰδῶ τὴ λάμψη ἐκείνη
Ποῦ σὲ γλυκοπεριχίυνε καθὼς ἐμβῆκα !
"Αν τέτοιο ἐν ἀπάντημα θὰ ξαναγεῖνη,
"Ἡ δὴ φορὲς δὲν ἔρχεται μιὰ τόση γλύκα !
Πές μου πῶς τέτοι' ἀνθίζουσε λουλούδια ἀκόμα
Στ' ἀγγελικὸ σου μέτωπο, στὸ πλάνο στόμα.

13

Θυμᾶσ' ἐκείνη τὴν αὐγὴ ποῦ σὲ λειβάδι
'Ανταμωθήκαμε, πουλιὰ κυνηγημένα ;
Θυμᾶσ' ἐγὼ σάν ἔφερα χρυσὸ σπυράδι,
Καὶ δὲ σταυρὸ ποῦ κέντησες κρυφὰ γιὰ μένα :
Στὸ μάτι τὸ ἀκούμπτο φανερωμένοι,
'Απὸ τὰ βόλια μακρὰ τοῦ λάλου κόσμου,
'Ἐκάναμ' ὄρο ποῦ σφιχτὰ μᾶς γλυκοδένει,
Τὸν ὄρο ποῦ σὲ ὄρισε, ζωὴ καὶ φῶς μου.
Σάν τ' ἄστρα τότες πέταξαν δώδεκα μῆνες,
Ποῦ σχίζουν τὰ μεσοῦρανα καὶ σβύνουν πέρα.
Μέρες δὲν ἦταν ἄδολες, ἄχ, μινδ' ἐκείνες !
Λίγες ἀγάπες εἶδανε καθάρια μέρα !
Μ' ἂν βόιζε καὶ λαλητὸ τριγύρω ξένο,
Σὺ δὲν ψιψοῦδες, τοῦ Θεοῦ τὸ χαϊδευμένο !

14

Πάλι θωροῦ στὴν ἐκκλησιά τὰ δυὸ στεφάνια,
Λαμπάδες πάλι φέγγουνε ὀλόγυρά σου.
'Αγγέλοι παρασυτέκονται, καὶ μὲ οὐράνια
'Αχτίδα χρυσοβάφουσε τὴν ὀμορφιά σου.
Βλέπω τὸ χέρι ποῦ βλοῦγᾶ, καὶ μᾶς ἀλλάζει
Τὰ στέφανα, μὲ δίκλωνη κλωστή δεμένα,
'Ακούγω τὴ βαρεῖά φωνὴ ποῦ μᾶς προστάζει
Νὰ ζοῦμε οἱ δυὸ σάν μιὰ ψυχὴ, σάν σῶμα ἕνα.
Κ' ἕνα χορὸ μὲ σιγανὸ γυροῦντας βῆμα,
Βλέπω μιὰ μάννα θλιβερὴ καὶ δακρυσμένη,
Ποῦ λές κ' ἀκολουθαίει παιδιὸ στὸ μαῦρο μνημια,
Κ' ὄχι στοῦ γάμου τὴ γιορτὴ τὴ βλογημένη.
Πίκρα ποῦ γίνεται χαρὰ καὶ τὴ μερῶνει,
Στὴν ἀγκαλιά της σάν γελᾶ τὸ πρῶτο ἐγγόνι.

15

Σάν τὸ πουλι ποῦ ξεπεταεῖ ἀπ' τὴ δικλαβιά του,
Ποῦ μέσ τὸν κάμπον χύνεται, καὶ λωλαμένο
Τραγοῦδι λευθεριάς σκορπάει ὀλόγυρά του,
"Ἐτῆ τραγοῦδαγες, πουλι λευθερωμένο,
Σάν μ' ἀκολουθᾶς μοναχὴ στὸ περιγιάλι,
'Ἐκεῖ, ποῦ χες τὰ μάτια μου πρωτομαγέψει,
Ποῦ τῶχα ὄδει σάν ὄνειρο πῶς θάλαγες πάλι
Μιὰ μέρα ποῦ τ' ἀγέρι αὐτὸ θὰ μᾶς χαϊδέει.
"Ἄχ, ποῖο βουνό, καὶ ποῖα σπηλιὰ καὶ ποῖο λιθάρι
Τὸ τρυφερὸ δὲν ἀκουσε κελαϊδηνά σου !
Ποῖο κύμα δὲν μαρτύρησε Νεοαῖδας χάρι
Στὸ γέλιο καὶ στὸ πεταχτὸ περπάτημά σου,
Σάν σ' ἐτραβοῦσε τὸ νερὸ μὲ τὸ βοητὸ του,
Καὶ σ' ἐκυνήγα ξαφνικὰ μὲ τὸν ἀφρό του.

16

Πῶς μοιάζ' ἡ πικροθάλασσα μὲ τὴ ζωὴ μας !
Σάν πρωτοβοῦμε στῆς ζωῆς τὸ πλάνο κύμα,

Μεθάει καὶ δὲν νοιάζεται καν ἡ ψυχὴ μας,
 Σκληρὸ ταξεῖδι ἄν ἀρχινᾷ κατὰ τὸ μνηῆμα!
 Χαρὰ στον, ποῦ δὲν ἀπαντᾷται ἀνεμοζόλῃ,
 Ποῦ ὡς τὸν πῆρ' ἀκρογιαλιὰ σιγαρομνίξει,
 Ἐκεῖ, ποῦ πᾶνε ἀγύριστοι μικροὶ μεγάλοι,
 Στὴ μαύρη γῆ, ποῦ μιὰ ψυχὴ δὲν μιὰς χαρίζει!
 Χρόνι' ὀρμενίζαμε καὶ μεῖς μὲ τὰ κουπιὰ μας,
 Χρόνια πολλὰ τὸ πέλαγο γλυκοκοιμοῦνταν,
 Ὡς ποῦλθε ἀνεμοστρόβιλος, καὶ τ' ὄρμενά μας
 Σπασμένα πάνω στὰ πικρὰ νερὰ κυλιοῦνταν!
 Δυὸ κύματα μᾶς πῆραν, ἄχ, κακὸ μεγάλο,
 Τὸ ἓνα στὴν Ἀνατολή, στὴν Δύσι τᾶλλο! Α *

ΑΝΩ ΚΑΤΩ

ΤΟ ΑΙΤΙΟΝ ΤΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ

Ἐξηκριβώθη ὅτι, ὅταν ἀρχίζῃ τις νὰ κοιμηθῆται, αἱ αἰσθήσεις δὲν πίπτουσιν ὅλκι ὁμοῦ εἰς νάρκωσιν, ἀλλὰ ἐναρκοῦνται ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην. Πρῶτῃ ἢ ὄρασις παύει, κλειομένων τῶν βλεφάρων, νὰ δέχεται ἐντυπώσεις, ἐνῶ ὅλκι αἱ ἄλλαι διατηροῦσι πλήρη τὴν εὐαισθησίαν των. Δευτέρως ἢ γεῦσις ἀποβάλλει τὴν ἐνέργειαν, καὶ ἀκολούθως ἢ ὄσφρησις. Ἡ ἀκοὴ ἔρχεται κατόπιν' καὶ τελευταία πασῶν ἢ γενικὴ αἰσθησις, ἢ τῆς σκέψεως καὶ τοῦ λογισμοῦ. Ἐκτὸς τούτου, αἱ αἰσθήσεις ὑποτίθεται ὅτι κοιμῶνται μὲ διαφόρους βαθμοὺς βαθύτητος. Ἡ ἀφή κοιμᾶται ἐλαφρότατα καὶ εἶνε ἢ εὐκολώτατα ἐγειρομένη' δευτέρα κατὰ τὴν ἐλαφρότητα τοῦ ὕπνου εἶνε ἢ ἀκοὴ ἀκολούθως ἔρχεται ὁ ὄρασις, ἢ δὲ γεῦσις καὶ ἢ ὄσφρησις ἐγείρονται τελευταία.

Καὶ ἄλλη δὲ περίστασις εἶνε ἀξία σημειώσεως' μυωνές τινες καὶ μέλη τοῦ σώματος ἀρχίζουσιν νὰ κοιμῶνται πρὸ τῶν ἄλλων. Ὁ ὕπνος εἰσβάλλει ἀπὸ τῶν ἄκρων, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν ποδῶν καὶ τῶν κνημῶν καὶ χωρῶν πρὸς τὸ κέντρον καὶ τὴν νευρικὴν ἐνέργειαν. Ἡ ἀνάγκη τοῦ τηρεῖν τοὺς πόδας θερμούς καὶ ἐντελῶς ἀκινήτους, ὡς ἀγωγὸν τοῦτο τοῦ ὕπνου, εἶνε γνωστοτάτη. Μετὰ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας οὐδὲλως θὰ φανῇ παράδοξον ὅτι ἐκ μιᾶς ἢ πλειόνων αἰσθησεων, ἴσως δὲ καὶ ἐξ ἑνὸς ἢ πλειόνων μελῶν τοῦ σώματος ἀτελῶς κοιμωμένων, προέρχεται συγχρόνως εἶδος ἀτελοῦς διανοητικῆς ἐνεργείας, ὅπερ παράγει τὸ φαινόμενον τῶν ὄνειρων.

ΠΩΣ ΜΟΝΟΜΑΧΟΥΣΙΝ ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ

Ἄγγλος τις ὀνόματι Τζόουζ, περιηγοῦμενος τὴν ἡπειρωτικὴν Εὐρώπην, ἔφθασεν εἰς Βερολίνον καὶ διέτριψεν ὀλίγας ἡμέρας ἐκεῖ πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ νεαροῦ φίλου του Τζάκ, σπουδάζοντος περὶ τὰς τέχνας. Μίαν ἑσπέραν οἱ δύο Βρεττανοί, ἐξελθόντες εἰς περίπατον ἔξω τῆς πόλεως, ἐζήτησαν ἀναψυχὴν ἐντὸς κήπου ζυθοπωλείου. Καθίσταντες παρὰ τὴν μικρὰν τράπεζαν, ἤρχισαν νὰ συζητῶσι περὶ τέχνης ὑπεράνω δύο ἀφριζόντων κυπέλλων. Πληθὺς Γερμανῶν σπουδαστῶν εἶχε καταλάβῃ ὡς ἐξ ἐρόδου ὅλον τὸν κήπον. Ἦσαν θορυβοποιοί, καὶ μετ' ὀλίγον ἔπιον ἀρκετά, ὥστε ἔγειναν καὶ φιλέριδες. Συνεζήτησαν μεγαλοφῶνως περὶ τινος προσφάτου μονομαχίας, καὶ εἰς μεγαλόσωμος γεννάδας, οὗ τὸ σημειωμένον δι' οὐλλῆς πρόσωπον εἰδείκνυεν ὅτι εἶχεν ἀντι-

μετωπίσῃ ἀντίπαλον ἐπὶ τοῦ «πέδιου τῆς τιμῆς», μετὰ μεγίστης βιαιοπαθείας ἐκήρυττεν ὅτι οἱ Γερμανοὶ εἶνε ἢ ἀνδρειοτάτη φυλὴ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὅτι ὁ φείλου νὰ εἶνε πρῶθιμοι ὅπως ἀποδεικνύσι τοῦτο ἐν πάσει εὐκκιρίᾳ. Ἄντι νὰ μάχωνται πρὸς ἀλλήλους, ἔλεγε, καλλίτερα θὰ κάμουν νὰ διασταυρῶσι τὸ ξίφος μὲ τοὺς ξένους, Ἄγγλους, Γάλλους καὶ Ἀμερικανούς. Ὑπάρχουν, δόξα τῷ Θεῷ, πλῆθος ξένων περιηγητῶν ἀπὸ τὴν Γερμανίαν, ὅπως χρησιμεύουσιν ὡς ἀνταγωνισταὶ τῶν ἀνδρείων Τευτόνων, καὶ αὐτὸς προτείνει διὰ τοῦτο νὰ προκαλῶσι τοὺτους ἀντὶ τῶν ἰδίων πατριωτῶν των. Τοιαύτην μετερχομένη τακτικὴν ἢ Γερμανίαν, θ' ἀποκτήσῃ ταχέως φήμην ἐπὶ ἐθνικῇ ἀνδρείᾳ εὐρείαν ὅσον καὶ ὁ κόσμος.

Καθ' ὅσον ἢ ἀγόρευσις προὐχῶρει, ἢ προσοχῇ τῶν Γερμανῶν εἶχε στραφεί πρὸς τοὺς δύο νέους Ἄγγλους, καὶ οὗτοι ταχέως ἐπέστησαν ὅτι θὰ ἐδιάζοντο νὰ μονομαχῶσιν. Οἱ Γερμανοὶ ἔξαφνα συνεσπειρώθησαν περὶ τὴν τράπεζαν, ὅπου ὁ Τζόουζ καὶ ὁ σύντροφός του ἐκάθηνον ἠτύχως, ῥοφῶντες τὸν ζῆθόν των, καὶ ὁ ἰταμὸς ἀγορητῆς ἔκυψε πρὸς τὴν τράπεζαν καὶ ἐρύτησε τὸν καπνὸν τοῦ σιγάρου του κατὰ πρόσωπον τοῦ Τζόουζ. Ὁ Ἄγγλος ἐμειδίασε καθὼς ἐτελείωνεν τὸν ζῆθόν του, καὶ εἶπε πρὸς τὸν συνάδελφόν του καλλιτέχνην :

— Τζάκ, θέλω νὰ μὲ βοηθήσῃς διὰ δέκα δευτερόλεπτα' ὕπαγε εἰς τὴν θύραν καὶ στάσου ἐκεῖ. Μὴν ἀφήνης κανένα νὰ εἰσέλθῃ ἢ νὰ ἐξελθῃ. Ἐάν ια-νεῖς δοκιμάσῃ, ρίψε τον κάτω μὲ τὸν γρόνθον σου.

Ἐν τῷ μεταξῷ τούτῳ οἱ Γερμανοὶ φοιτηταί, οἵτινες ἐφύραζαν διὰ τὴν φαινομένην εὐθυμίαν τοῦ Τζόουζ, ἔστησαν χλευαστικὸν χορὸν φωνοῦντες γερμανιστί : «Δειλός! δειλός! Δὲν παίρνει ἀπὸ ὕδριν. Διατί δὲν θέλει νὰ κτυπηθῇ; Μονομαχίαν! μονομαχίαν!»

Τότε ὁ Τζόουζ ἠγέρθη μεδιῶν ἀκόμη :

— Κύριοι, θέλετε μονομαχίαν; Ὅθ τὴν ἔχετε. Ὡς ὕδρισθεῖς ἔχω τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀπλων. Ἐκλέγω ἐκεῖνα τὰ ὀποῖα ἢ φύσις μου ἔδωκε, καὶ σκοπεύω νὰ σᾶς δεῖξω πῶς μονομαχοῦν οἱ Ἄγγλοι, ὅταν εἶνε εἰς τὴν πατρίδα των.

Εἶπε, καὶ ὁ δεξιὸς γρόνθος του κατηνέχθη ὡς καταπέλτης ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ Γερμανοῦ, ὅστις ἔπεσον ὡς στῦλος διὰ μοχλοῦ ἀνατραπέις. Τότε ἐστράφη πρὸς τοὺς ἄλλους φοιτητάς, μπίφ! μπάφ! μπάν! Εἰς ἐκάστην πυγμὴν του εἰς Γερμανὸς ἐπιπτε, καὶ ἐντὸς τοῦ διαστήματος τῶν δέκα δευτερολέπτων ἀνθρώπινον βῆμα ἐστράφη βραχδαῖον πρὸς τὴν θύραν, καὶ τοῦτο ἔδωκεν εἰς τὸν ἕτερον Ἄγγλον ἀφορμὴν, ὅπως λάβῃ μέρος εἰς τὴν πυγμαχίαν. Μετὰ ἐν λεπτὸν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς μάχης ὁ μικρὸς κήπος περιεῖχε τρεῖς μόνον ἀνθρώπους. Ὁ εἰς ἦτο ὁ ζυθοπώλης, εἰς ὃν ἐπέπεσε φόβος καὶ τρόμος, καὶ οἱ δύο ἄλλοι ἦσαν οἱ Ἄγγλοι, οἵτινες ἐκάθισαν παρὰ τὴν τράπεζαν ἐπιτάσσοντες γερμανιστί : «Noch zwei hier!» (Ἀκόμα δυὸ μπίρις!)

Ἐννοεῖται ὅτι ταῦτα πάντα ἀφηγεῖται ἀγγλικῇ ἐφημερίδι, ἀγνωστον δὲ κατὰ πόσον εἶνε ἀληθῆ ἢ φανταστικά.